KONSPEKT LEKCJI JĘZYKA POLSKIEGO

Zaproponowana lekcja jest próbą wykorzystania na lekcji sześciu sposobów na myślenie Edwarda de Bono zaprezentowanych przy pomocy kolorowych kapeluszy. Ania z Zielonego Wzgórza o osobowości bardzo złożonej i bogatej wydaje się być idealnym bohaterem, dzięki któremu możemy zapoznać uczniów z tą „metodą".

TEMAT : „JESTEM TAKIM NIESPOKOJNYM DUCHEM ...", CZYLI JAKIEGO KOLORU KAPELUSZE WKŁADA ANIA SHIRLEY ?

Uczeń potrafi:

- dostrzec, że człowiek jest istotą zmienną, zależną od wydarzeń i okoliczności;
- poprawnie stosować nowe słownictwo związane z nazywaniem cech charakteru, usposobienia i temperamentu;
- wymienić cechy charakteru, umysłowości i temperamentu głównej bohaterki;
- wskazać i uzasadnić, które wydarzenia ujawniają określoną cechę charakteru, osobowości lub temperamentu;
- wejść w role głównej bohaterki i spróbować wygłosić monolog;
- wyjaśnić, dlaczego „Anię z Zielonego Wzgórza" możemy nazwać ciekawym portretem literackim

Metody: heureza, elementy metody problemowej, ćwiczenie dramowe: wejście w rolę, „sześć sposobów na myślenie Edwarda de Bono " /nie jest to być może metoda w tradycyjnym tego słowa znaczeniu, ale odgrywa zbyt ważną rolę w lekcji, by ją pominąć /.

Formy pracy: jednostkowa, grupowa, zbiorowa.

Środki dydaktyczne: sześć kapeluszy w kolorze: białym, żółtym, czerwonym, niebieskim, zielonym, czarnym; kartki z nazwami cech charakteru, osobowości i temperamentu; magnesy; kolorowa kreda i kredki.

Czas: 45 minut lub 90 minut (w zależności od tempa pracy uczniów)

Klasa : VI lub I gimnazjum

Przebieg lekcji :

1. Nauczyciel wnosi na lekcje kolorowe kapelusze. Pozwala na głośne zdziwienie uczniów, pytania i komentarze. Uczniowie powinni być zaskoczeni i z niecierpliwością oczekiwać na pytanie nauczyciela, które może brzmieć:

- Co mogą mieć wspólnego te kapelusze z lekturą, którą się w tej chwili zajmujemy?
- Domysły uczniów.
- Pytanie dodatkowe: „Ludzie lubią różne kolory kapeluszy. Od czego może zależeć ich wybór?”
- Odpowiedzi uczniów.
- Wyjaśnienia nauczyciela na temat sześciu sposobów na myślenie Edwarda De Bono.

2. Na tablicy są narysowane kapelusze w sześciu kolorach. Uczniowie losują z jednego kapelusza nazwy cech i próbują stwierdzić, która cecha odpowiada danemu kolorowi. Prawidłową odgadniętą przypinają magnesem w środku danego kapelusza. To ćwiczenie musi być wykonywane pod ścisłą kontrolą nauczyciela, gdyż to on zna prawidłowe odpowiedzi.

Notatka może przybrać taką formę:

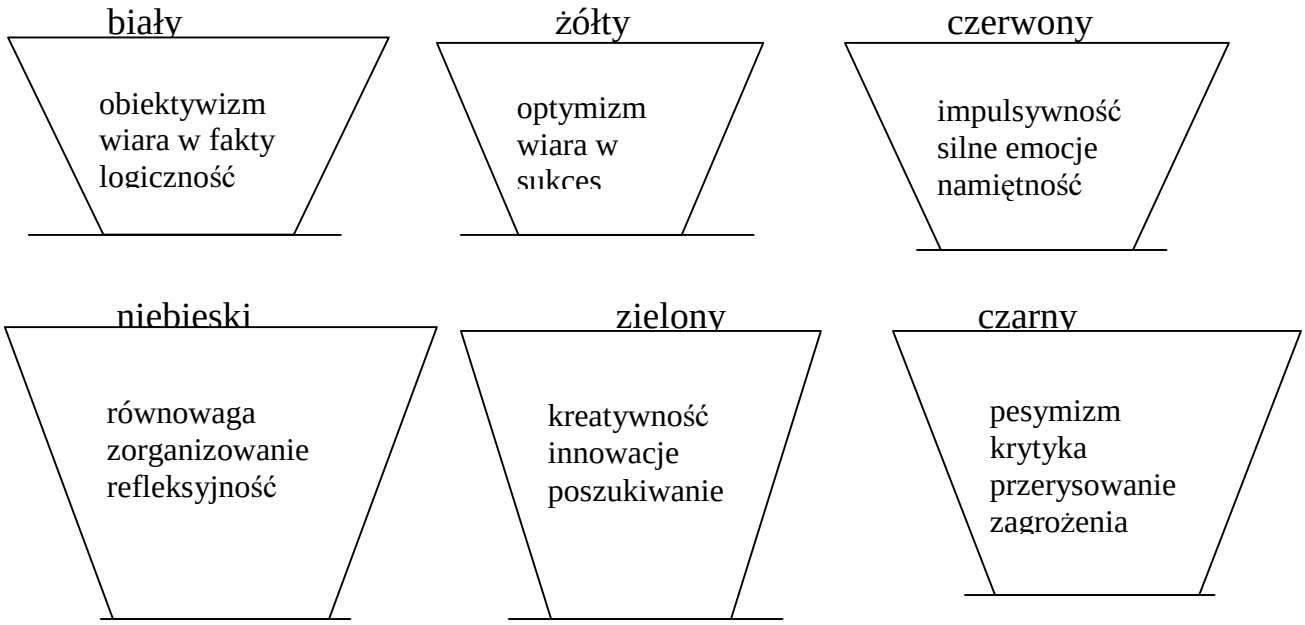

3. Spróbujemy dzisiaj przekonać się, jakie kapelusze wkłada Ania w danej sytuacji.
- zapisanie tematu lekcji /uczniowie mogą spróbować samodzielnie sformułować jego drugą część /

4. Podział klasy na sześć grup. Kryterium podziału może być kolor ulubionego kapelusza. Każda z grup ma wskazać, w jakiej sytuacji /ewentualnie 2-3 sytuacjach /Ania wkłada kapelusz danego koloru. Nauczyciel może podać schemat wypowiedzi do uzupełnienia, np.

Ania wkłada żółty kapelusz wtedy, gdy ....., ponieważ ..... . Ten sam kapelusz towarzyszy w chwili ..... , itd.

(np. Ania wkłada czarny kapelusz po ufarbowaniu włosów na zielony kolor, ponieważ...., itd.)

5. Prezentacja grup. Zapisanie wydarzeń na tablicy pod odpowiednim kolorem kapelusza.

6. Ćwiczenie dramowe. Nauczyciel wybiera jedno z wydarzeń, które pojawiły się na tablicy i prosi uczniów o wejście w rolę Ani w tej sytuacji w wybranym kapeluszu i próbę wygłoszenia monologu.
- Uczniowie wchodzą w rolę, a następnie dzielą się swoimi wrażeniami.

7. Podsumowanie:
- Czego nauczyła was ta lekcja? Co pozwoliła wam uświadomić?
- Który z kapeluszy najbardziej pasuje do Ani ? Dlaczego?
- Czy „Anię z Zielonego Wzgórza” można nazwać ciekawym portretem literackim? Dlaczego?(zapisanie wniosku)

8. Zadanie domowe /do wyboru /
1. Napisz ramowy plan wydarzeń. Przy każdym punkcie namaluj jeden lub dwa kapelusze, które mogłaby włożyć Ania.
2. W którym z kapeluszy na głowie lubisz Anię najbardziej? A może lubisz, gdy zmienia kapelusze? Przedstaw swoje przemyślenia na ten temat.

Zasady Edwarda de Bono można utrwalić na lekcji powtórzeniowej o lekturach, wykonując następujące ćwiczenie:

Bohater literacki	ulubiony kapelusz	uzasadnienie
Zenek Wójcik	.....	.....
Pestka Ubyszówna	.....	.....
Marian Pietrzyk	.....	.....
Robinson Kruzoe	.....	.....
Adaś Cisowski	.....	.....
Itd.		

Przygotowała: Renata Drąg (Gimnazjum w Widełce)